

Rendkívüli Ujság

20 JANUÁR 22

ANUL X. — Nr. 3

Inscris sub. No. 14—1938, Trib. Arad.

Director — Főszerkesztő
MARKOVITS A. IVÁN

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
ARAD, STRADA ALEXANDRI 8.

Felhívás Aradmegye és Aradváros közönségéhez

ok a rendkívüli komoly idők, yeken minden nép átmege, et, románokat is arra kötelez, a legnagyobb gondot fordít, az ősi birtokállomány megörre és biztosítására.

védelem legfőbb eszközét a hadg képezi.

ország kormánya atyai gonodással elhatározta, hogy dráadseregünk felszerelését és tölesítését minden eszközzel invebbé teszi, azért, hogy köteles nek bármelyik pillanatban eleudjon tenni. Ebből a célból ugött, hogy megadja a lehetőség az ország jó hazafiainak és lelneretes polgárainak a hozzájár: belső kölcsönt bocsátott ki, adsereg felszerelésének javára, ly az aláíróknak jelentős hasz-jelent.

december 7-én megalakult szer-

vező bizottság a hazafias adakozás ra felhívja a megye egész lakossá-gát, kéri, hogy feleljen az ország hívó szavára.

A hadfelszerelési bonok kibocsá-tása, amellet, hogy rövid lejáratra jelentős kamatot fizet, biztos tőkebefektetés és megadja a lehetőséget a kormánynak, hogy megvalósítsa az ország felfegyverzésének művét.

A megyei szervezőbizottság fel-kérte a szakmai testületek vezetősé geit, hogy szervezzék meg és nép-szerűsítsék a hadfelszerelési bonok-ba való befektetés gondolatát. Ez-uton is felkérjük ezeknek a szerve-zeteknek a tagjait, valamint a la-kosságot, hogy tegyen eleget a hoz-zzá intézett felhívásnak.

Az aradmegyei szervezőbizottság elnöke:

STINGHE DUMITRU ezredes, Aradmegye prefektusa.

Törökország akcióit kezdeményez a Balkán-blokk létrehozatalára Olaszország bevonásával

ondonból jelentik: Itten nagy-mmel vették tudomásul, hogy tökereskedelmi bizottság érkezett nába. E tényben is közeledést ak Olaszország és Törökország ött és arra következtetnek, hogyörökország támogatja Róma szov-llenés törekvéseit.

ondonból érkező hírek szerintörökország kezdeményező lépést egy erős Balkán-szövetség léte-sére. A török kormány ezen ak-dt a küszöbön álló Balkán kon-ncia alkalmából indítja meg és

azt célozza, hogy a Balkán vala-mennyi népe szövetségre lépjen egy mással és tegyék félre az egymással szembeni esetleges eltéréseket.

A török sajtó behatáon foglal-kozik ma a török kormány ezen kez-deményezésével és khangsúlyozzák, hogy ha Törökország, Olaszország és a többi Balkán-államok megtalál-ják egymás között a megértés ut-ját, akkor olyan hatalmi blokk jön létre, mellyel a legerősebb hatalmi csoportnak is számolnia kell.

Két svéd repülő hősi tűzdelme az oroszokkal

ELSINKI. — A legutóbbi négy küzdelmeiben két svéd repülő önösen kitüntette magát. A svéd éntes repülők hat orosz repülő-t lőttek le. Ezt a sikerüket gy vakmerőségüknek és bátorsá-nak köszönheték. Tegnap a

Geyla körüli harcokban a svéd ön-kéntes repülők szintén haláltmeg-vető elszántsággal bocsátkoztak harcba az orosz tulerőben levő gé-pekkel. A két svéd repülőt az oro-szok lelőtték és mindketten meg-haltak.

Iszobben lőttek le francia repülőket német bombavetőt, mely Anglia felé haladt

PARIS. — A Havas távirati iro-jelenti: A háboru során ezuttal ször fordult elő, hogy francia üllőgépek lelőttek olyan német mbavetőt, amely Anglia felé ret. Francia felderítő gépek Ca-s magasságában a tengeren re-tek, amikor egy német gépet vet észre, mely Belgium területé-k átrepülése után Anglia felé ekezeett. A francia gépek azon-

nal üldözőbe vették a német gépet, amely először nagy magasságba igyekezett. Amikor a francia repü-lők ide is követték, a német gép harcba bocsátkozott. A francia gé-pek gépfegyvertűz alá vették a né-met gépet, amelynek vezetője nyil-ván megsebesülhetett. A német gép lezuhant és még a levegőben kigyul-ladt. A német gép égő fáklyaként zuhant a tengerbe.

Cáfolják azt a hirt, hogy Oroszország átengedi Délgaliciát Németországnak

PARIS. — A Havas iroda jelenti: Hivatalosan még nem erősítették meg sem német sem orosz részről Galicia déli részének Németország-hoz való csatolásának hírét, de az összes jelenségek arra mutatnak, hogy Németország és Oroszország a lengyel területeket harmadszor is felosztják egymás között. Arról sin csen hivatalos jellegű híradás, hogy Lemberg körül milyen létszámú né met csapat tartózkodik, csak annyi vált ismeretessé, hogy ezek a csa-patok délfelé haladnak. Németor-

szág az új területelrendezéssel köz-velen határhoz jut Romániával és német birtokba kerül az a vasutvo-nal is, amely eddig orosz területen vezetett keresztül. Azok az akadá-lyok, amelyek eddig a román-né-met áruszállítást megnehezítették, ezután megszűnnek, mert a Cernau-triből kiinduló vasutvonal a határ-nál azonnal német területre jut.

*
Párisból jelentik: Svájci és buda-pesti lapok nyomán az a hír ter-

jedt el, hogy Szovjetoroszország át-engedi Délgaliciát Németországnak — a finnek ellen nyújtandó katonai segítség ellenszolgálataképpen. A Neue Züricher Zeitung ezt a hirt most cáfolja. Az ujság szerint eze-ket a híreket lengyel emigránsok ta-lálták ki, hogy ezzel zavart okoz-zanak.

Érdekes azonban, hogy sem né-met, sem szovjet részről semmiféle hivatalos nyilatkozatot nem adtak ki erre vonatkozólag.

Egymilliós hadsereg áll szervezés alatt a Közelkeleten Weygand tábornok vezérletével

PARIS. — Az „Est Radio” nevű francia hírszolgálat iroda jelenti: Az egyik brüsszeli lap istambuli le-velezője részletes beszámolót kül-dött Weygand tábornok által meg-szervezett közelkeleti hadseregről. Franciaország valamennyi gyarma-

táról és a protektorátus alatt álló területekről állandóan érkeznek u-jonok és az önkéntesek. Ennek a hadseregnek a létszáma másfél-m-lió ember lesz és Szíriában, vala-mint Libanonban ezidőszent már félmilliós hadsereg áll készenlétben.

Rendkívüli esetben a francia hadse-reg együttműködik majd az angol expedíciós hadtesttel Irakban, a Szezi csatorna vidékén és talán másutt is. Az angol expedíciós had-sereg leginkább indiai csapatokból áll.

Olasz katonai egységek Magyarországon

Amszterdam. — Az Allgemeine Handelsbladet budapesti tudósítójá-nak jelentése szerint, Magyarorszá-gon olasz csapatok tartózkodnak azon célból, hogy elébe vágjanak bármely befejezett ténynek Oroszor-

szág vagy Németország részéről. Az egyik budapesti kaszárnyában — mondja a hollandi lap — több száz olask katona van, ágyukkal, gép-fegyverekkel és egyéb lőszerekkel felszerelve. A feltűnés elkerülése ér-

dekében nem szabad elhagyniok a kaszárnyát. Más olasz csapatok Ma-gyarország vidéki városaiban ta-lálhatók és állítólag további olasz katonaság érkezését várják a ma-gyar fővárosba.

Göring marsall 14.000 angolfontos gyöngysort vásárolt

LONDON. — Az Irving Standard írja: Göring marsall egy megbízott-ja útján egy 14.000 angol fontos igaz gyöngysort vásárolt Svájcban.

A lap szerint a gyöngysort nem feleségének vásárolta, a porosz mi-niszterelnök, hanem külföldön elhe-lyezendő tőkegyűjtés céljából vásá-rolta.

A Vogézek mentén intézett német támadás összeomlott

Párisból jelentik: A Vogézek men-tén a németek támadást intéztek, erős tűzérsségi előkészítéssel, majd a gyalogság rohamra indult, de a francia csapatok visszataszították a támadást.

Róma kérdést intézett Berlinhez: milyen álláspontot foglalna el a Szovjet esetleges Balkáni előre-törése esetén

RÓMA. — A Tribuna írja: Az olasz kormány kérdést intézett a német kormányhoz, hogy abban az esetben, ha Oroszország a Balkán irányában előretörne, úgy milyen álláspontot foglalna el ez esetben a német kormány.

A Tribuna szerint Olaszország tisztában akar lenni azzal, hogy Németország milyen cselekvésre ha-tározna el magát, ha a szovjet elő-retörési szándékkal foglalkozna a Balkán irányában.

Elsülyedt a Greenwill angol torpedóromboló

LONDON. — A tengerészetiügyi minisztérium jelenti, hogy a Green-will nevű angol torpedóromboló az északi partok mentén elsülyedt. A legénység közül 118-at megmentet-tek, 8 holttestet fogtak ki, 73 pe-dig eltűnt, akiket szintén halottak-

nak lehet tekinteni. A hajó 1460 tonnás volt, három évvel ezelőtt épült.

Az a feltevés, hogy vagy német tengeralattjáró torpedója érte, vagy aknára futott.

CURSO: **Harry Baur**

legnagyobb és legutolsó alakítása, szerdán országos bemutató

Winston Churchill szombatesti nagy rádióbeszédében ismertette a jelenlegi helyzetet

LONDON. — Winston Churchill tengerészügyi miniszter tegnap este beszédet mondott a londoni rádióban, amelyet valamennyi angol rádióállomás közvetített. Winston Churchill többek között a következőket jelentette ki:

— A németek egyre súlyosabb fenyegetéseket hangoztatnak és egyre vésteteljesebb színekkel festik le, mi is fog ezután következni. A szövetségesek ezzel azonban semmit sem törődnek. Tovább haladnak a küzdelem uton és addig folytatják a küzdelmet, amíg ki nem irtják azt a szellemet, amely a kiss államok letiprásában látja az érvényesülés útját. Németország azonban nem a szövetségesek ellen fordul harci erejével, hanem a semlegesekre csap le a tengeren és ugyancsak a semlegeseket fenyegeti szárazföldön. A semlegeseknek tétlenül kell nézniök, ahogyan német tengeralfjárók és német aknák egymásután pusztilják hajóikat. Ez ellen a semlegesek egy módon védekezhetnek csak, még pedig, ha hajóikat az angol hajóhad védelme alá bocsátják. Angol hadihajók eddig több mint ötszáz semleges kereskedelmi hajót kísérték és eddig csak egyetlen hajó esett áldozatul. Bennünket és Franciaországot Németország kihágása kényesített a háborúba és nekünk nincsen okunk az időtől félnünk, mert az idő is a mi javunkra dolgozik. Anglia hadereje napról napra erősebbé válik és egyre nagyobb a bizonyosság, hogy a győzelem csak a mi oldalunkra szegődhetik. Bizonyos, hogy még nagyon sok megpróbáltatásban lesz részünk és sok csapás fog bennünket sújtani, de a jövő félreérthetetlen és biztató jelei már derengeni kezdenek. Már látjuk az utakat, amelyeken keresztül a győzelem hozzánk érkezik. Én magam mindig tartózkodó és óvatos voltam. Mondhatom, hogy peszsimizmussal néztem mindig előre. De minden tartózkodásom ellenére ki merem mondani, hogy Anglia és Franciaország már azon az uton halad, amely a győzelmet jelenti. Már itt látjuk a győzelem előhírnökeit. A német tengeralfjáróvesztélyt elhárítottuk, a delejes aknák veszélyességét megszüntettük. A német hajókat elkergettük a tengerekről és ezzel elváltuk Németország nyersanyagbehozatalát. Hatszáz német kereskedelmi gőzös semleges kikötőkben rekedt a háború kezdetekor. Ezek számára csak az a választás van: vagy továbbra is vesztély maradni, vagy a mi kezünkbe kerülni, vagy pedig esetleg megsemmisülni. A német tengeri kalózsok nem lehetnek többé bizonytalanok a szabad hajóutak. Igaz, a Deutschland német cirkálónak sikerült hazai kikötőbe jutni, de ne felejtsük el, az Admiral Graf Spee cirkálót, amely a La Plata torkolatánál diestelen véget ért. Tudatában vagyok súlyos felelősségemnek — folytatta Winston Churchill — amikor kijelentem, hogy az angol és francia haditengerészet számára a helyzet a közeljövőben még sokkal kedvezőbbé fog válni. A tengeri forgalomnak ez a fokozottabb biztonságát nemcsak az angolok és franciák, hanem talán elsősorban a semlegesek fogják érezni és a semlegesek tengeri kereskedelme élénk virágzásnak fog indulni.

— Hitler gyűlölettel tekint Kelet, Nyugat és Észak semlegesei felé — folytatta Winston Churchill. — Teljesen megérttem, hogy a Dunamendence országa, a Balkán kis államai, az északi államok és még Svájc is aggodalommal tekintik az eseményeket. Nemcsak érzik, hanem tudják, hogy a legnagyobb veszéllyel kell szembenéznük. Nincs feltételezésről szó, mert itt a tények beszélnek. Például egy német őrnagy, akinek repülőgépe kényszerile

szállást kellett hogy végezzen holland területen, parancsot vitt a holland határon álló német csapatoknak, hogy lépjenek át a határt és támadják meg Hollandia területét. És a kis országok legtöbbször továbbra is Németország rendelkezésére áll, nyersanyaggal, élelmiszerekkel látják el. Azt hiszik talán, ha Németország kegyeit megnyerik, akkor az el fog tekinteni területük megszállásától? Nem. A semlegesek tisztában vannak Németország szándékával és mindenütt a semleges országokban hatalmas hadseregeket szőlítotak fegyver alá. Még Svájc határzónájának hegyeit is megszállották a katonák, a holland hadsereg mindenre elkészült. A skandináv államok is tisztán látnak ma már, és ismerik azt a nagy veszélyt, amely őket fenyegeti. És a fenyegetés és megfenyegetettségnek ebben az időszakában büszkeséggel lehet felfigyelni arra a hősiességre, amellyel a finn hadsereg harcol az oroszok ellen. Ők megmutatták, hogy egy független ország szabad polgárai a csodával határos hősiességet tanúsíthatnak. Az Oroszországról alkotott illúzió összeomlott. A kommunista világvesztélem elvesztette élet és komolyságát. A jelenlegi pillanatban nem tudjuk, hogy Finnország sorsa hová fog kifejlődni, de ha Finnországot leverik, akkor ez az északi szabad népek csillagának a leáldozását jelenti. És ha a német és orosz fegyverek mindenütt győzedelmeskednének, ez a barbárság visszatérését jelentené és a világot kétezer évvel visszavinné az erők és ököljog korszakába. Minden állam, amely a szabadság kultúráját élvezi, amely ragaszkodik a függetlenségéhez, borzalommal gondol arra, hogy jöhet egy lavina, amely betemeti önálló államiségét.

— Nem-e érthető — folytatta Winston Churchill — hogy a kis államok, amelyek függetlenségüket és szabadságukat féltik, valamilyen módon odaállanak Franciaország és Anglia mellé, amelyek önállóságukat akarják biztosítani. Mi lenne, ha ezek a kis államok mind fegyverrel a kezükben harcolnának a közös ellenség ellen. Pedig minden valószínűség amellel szól, hogy végül mégis erre fog sor kerülni. Nem kétséges ma már, hogy a kis államokat Németország részéről súlyos veszély fenyegeti. Ha a kis államok továbbra is széttagozódva, külön-külön maradnak, ki vannak szolgáltatva az erőszak önkényének. De ha mindazok a kis államok, amelyek megfenyegetve érzik magukat, nyíltan Anglia és Franciaország mellé állanak, és velünk együtt fegyveresen támadnak Németországra, akkor bizonyosak lehetnek abban a tekintetben, hogy nemcsak győzni fognak, hanem örökre legigazzák azt a veszélyt, amely nyugalmukat és boldogságukat fenyegeti. A kis államoknak mellénk kell állaniok. Mire várnak és mit remélnek? Miért látják el élelemmel és nyersanyaggal azt az államot, mely vesztüket akarja. Azt hiszik, hogy ha enni adnak a krokodilnak, akkor az őket fogja a legutóbbára felfalni.

Winston Churchill ezután Német

Mi lesz, ha elolvad az idej hó?

Egyszeribe fehérbe öltözött mifelénk is a világ és a két nap óta szakadatlanul hulló hó megfeküdte az utakat, háztetőket, fágakat és nyájas téli színre varázsolta a tájat. A hideg enyhült és vastag hópárnán síkló szánok csilingelése üditi, felfrissíti a különben komor hangulatot. A farsang is elhelyezte vidám vízitkátyáját és ha nem tudnók, hogy mi rejlik a téli táj és a frissen ropogó hó alatt — azt hinnók, hogy csak rossz álom az, amely eddig lidércnyomásként nehezedett a lelkünkre. A táj illúziója feledtetni velünk egy pillanatra, hogy a méteres hó szűzfelhérségét orosz és finn katonák piros vére festi be, hogy sítalpakon nem gondtalan sportemberek száguldanak, hanem sítalpas katonák gépfegyvertűze oszlogalja mindenfelé a halált. Igen ha eltudnók feledni, hogy nyugaton a behavazott fedezékek mögül nagy remzetek fia néznek egymással farkasszemel, hogy a tengereken hajók robbannak és ifju emberek sülyednek alá.

De ez a téli táj, melynek szépségei máskor annyi örömet hoztak, — sajnos — nem csaphat be bennünket és fehér háztetőkön túl lezáll a fekete gépmadár és gyilkos bombákat röpít védtelen asszonyokra és gyermekekre. Hiába lebegtetik csörgős sapkáját a farsangi harlekin és jelzi a nyitló táncot Karnevál hercege, a francia négyeshez, a mámoros keringőhöz, vagy akár az érzéki tangóhoz hiányzanak a táncos kedvü deli legények. Jégge dermedt a föld és didereg ez a téli világ. Sok helyen a meleg ruhát is csak cédulák ellenében mérik. A tejet, vaját, kenyeret adagolják mint a patikában az orvosságot. A kályhába való szén hovatovább nagyobb ur, mint a drágakő.

Hol az a régi táj... A régi tél. Bálózó, szerelmes kisasszonykával, akik itt táncolták ki a menyasszonyi koszorút. Hol van a vidám Karnevál, a meleg, pirosra sült farsangi fánk édes illata...?

És mi lesz, ha elolvad az idej hó — reánk virrad a bizonytalan, még vésezebb tavasz...?

T. előfizetőinkhez

Lapunk kézbesítői közül többen koncentrálva lettek, így elnézést kérünk, ha egyik-másik előfizető a szokottnál későbbben venné kézhez esetleg lapunkat. Ugyanakkor több helyre postán kényszerültünk eljuttatni lapunkat.

ország és Oroszország egymásközi viszonyával foglalkozott, majd így folytatta:

—Tudjuk, hogy katonailag számbeli fölénygel állunk szemben. De tisztában vagyunk azzal is, hogy a számbeli fölény nem jelenti a tényeges tulsulyt. A nyerselő sohasem volt döntő tényező. Egy népet és egy hadsereget az erkölcsi erő, a belső meggyőződés teszi igazán küzdőképpé. A számok egyedül nem alkalmasak arra, hogy rémületet keltsenek. Az ellenség számbeli fölénye ellenére mégis egyre jobban kiheccesedik bennünk a meggyőződés, hogy a harc nem tart már sokáig. Németországban az összeomlásnak félreérthetetlen jeleit lehet megállapítani. Pszichológiai és fiziológiai jelenségek mutatják, hogy Németországban egyre nagyobb a z i helyzet felismerése. A német nép legnagyobb részében egyre hatalmasabb válik a kételkedés és egyre jobban csökken a horogkereszt vezetőkkel szembeni bizalom. Már nincsen messze az az idő, amikor Prágában, Bécsben, Varsóban megkondulnak a győzelmi harangok, amelyek a szabadság, a függetlenség visszatérését jelentik.

Hogyan kerül a légy a sörösüvegbe?

Az aradi törvényszék leszállította az egészségügyi kihágás miatt elítélt sörlerakat tulajdonosra kirótt bírságot

ARAD. — Schreyer Viktor aradi sörlerakattulajdonost múlt év őszén egészségügyi kihágás címén ötezer lei pénzbírsággal sújtották. Schreyer felebbezett a törvényszéken és azt hangoztatta, hogy a feljelentés — amelynek alapján elítélték — bosszu műve. Részletesen ismertette azokat az okokat, amelyek a feljelentést megelőzték. Többek között azt hangoztatta, hogy a múlt év szeptemberében felkereste őt egy Aradon széles körökben ismert férfi aki közölte vele, hogy Hamburger Ottó Mărăsești uccában lévő vendéglőjében egy üveg sört vásárolt. Amikor az italt el akarta fogyasztani, észrevette, hogy az üvegben egy légy van. Ezért a sört nem itta meg, hanem kifizette az üveget és azt magával vitte, hogy szükség esetén tárgyi bizonyítékkal tudja igazolni állítása valódiságát. A férfi felszólította a sörraktár tulajdonosát, hogy barátságos uton egyezzek meg vele, mert ha feljelentésre kerülne sor, az jóval többé fog kerülni.

A sörraktár tulajdonosa nem volt hajlandó a békés megegyezésre és ezért tették meg ellene a feljelen-

tést, amelynek során a városi egészségügyi szolgálat ötezer lei bírsággal sújtotta a vállalatot az egészségügyi törvény vonatkozó szakaszaitól.

A megbírságolt vállalat tulajdosa felebbezésében rávilágított a hogy a feljelentés azután tört meg, miután nem volt hajlandó „barátságos” elintézési módot lasztani. Hangsúlyozta még, h semmiféle tárgyi bizonyíték szolgál amellel, hogy a sörtől előtt, vagy közben került a légy üvegbe. A vállalat szerint ez teljesen kizárt dolog is, mert — n azt igazolni kívánta —, a legkorábbi sörtöltő készülékkel rendelkeznek és az kizárja, hogy bármilyen idegen anyag kerülhessen üvegbe, amelyet töltés előtt a körültekintően kimosnak.

Schreyer Viktorék szerint az ítélet, miután raktárunkból elszállták, kinyitották és azután helyezték el benne a rovar, amelynek segítségével meg akarták zsarolni őt.

A törvényszéki tárgyalás során bíróság csak részben fogadta el felebbező védekezését, és ezért bírságot 2000 leire mérsékelte.

Kik emelték önként Aradon a alkalmazottak fizetését

ARAD. — A temestartományi magántisztviselők céhének aradi tagozata vasárnap népes gyűlést tartott, melynek legfontosabb programpontja az alkalmazottak fizetésjavítási kérdése volt.

Agyűlés során megállapították, hogy az alanti cégek voltak azok, akik önkéntesen felemelték alkalmazottak fizetését az általános drágulásra való tekintettel. Ezek a cégek a következők:

A Textil gyár és a Neuman gyár 15 százalékos emelést adott a kisebb és 10 százalékos emelést a nagyobb fizetésű alkalmazottaknak és tisztviselőknek. A Zwack likörgyár 15 százalékos, a Podgoria villamos vasutak 22—10 százalékos, a Bancara és a Victoria bankok 15 százalékos, a Szabó Albert cég 15—10 százalékos, a TapiteXtil 15 százalékos, Berger Mór nagyke-

reskedő 15 százalékos, a Polich gyár 10 százalékos, a Lusztig Berger nagykereskedő cég, Ivá Menyhért, az Apponyi Testvér 10 százalékos emelést adtak, S geti Oszkár 10 százalékos, Pop Ignác kereskedő 20 százalékos, I ber Lajos és Szentgyörgyi E nagykereskedők 15 százalékos, I meth István, Fischer Mór és Grundmann gyár 10 százalékos, Concordia 15 százalékos, a Th gyár 15 százalékos emelést ad és a Fita gyár a céh intervenció folytán januárban egy havi kü fizetést folyósított alkalmazottain

Végül több felszólalás után bizságot alakítottak ennek a kérnak a tanulmányozására, föl hogy miként lehetne békés uton érní arányos fizetésemelést figlemmel a megélhetési viszony rosszabbodására.

Üveg, tükrök és a „OGLINDA” nál

Str. Consistorului 42, Jónás butorgyár udvar. Tulajd. Weiss József

Egy kitűnő leltár

Sidneyben az ausztráliai hatóságok a „hűség éremmel tüntettek ki egy kutyát. Ennek a kitűnő kutyának az a nevezetessége, hogy tizenkét esztendővel ezelőtt beteg gazdájával bevonult az egyik ausztráliai kórházba. A kutya gazdája a kórházban meghalt és a hűséges kutya tizenkét év alatt nem mozdult el abból a kórházból, ahol gazdájá kíszenvedett. Valahányszor újabb beteget hoztak abba a szobába, ahol egykori gazdája feküdt, a kutya megrohanta, körül szaglászta, majd szomorúan letelepedett az ágya mellé. Az ausztráliai hatóságok a ritka kutyahűséget akarták ezzel a kitűnő leltárral megjutalmazni.

Finn repülőrajok bombatámadása orosz légitámaszpontok ellen

KARELIA. — A Karelia szoros közelében erős harcok dunnak. Az orosz csapatok állandó üldözése közben.

Helsinkiből jelentik: Finn repülőrajok jelentek meg orosz légitámaszpontok felett és bombákat dobtak alá. Az orosz légvédelem ágyuk

Különös indokkal szabadságolták Harry Baurt — a nagy jellemsszínészt

PARIS. — Harry Baur a ma legnagyobb jellemsszínész a hábkötőrekor önként jelentkezett tonai szolgálatra. Egyidejűleg kellett hagyni a „Vörös tengerka” c. film felvételeit is. Utóbb azonban szabadságolták egyenest azzal a céllal, hogy ennek azkor félíg elkészült hatalmas filmnek a befejező része is elkészüljen, melynek megtörténte után u uniformist öltött. Mindezt abból alkalomból írjuk meg, hogy a C so mozgóban szerdán kerül — I mániában először — bemutatóra a méreteiben és kivitelében gigatikus film.

Gheorghe Igrer borbély és fodrászterm STRADA BRATIANU No. 1

Higiénikus Olcsó! Pontos

működésbe léptek ugyan, azonban nem tudták megakadályozni finn repülőket abban, hogy a bombákat alá ne dobják.

magyar szabadságharc aradi ütközetének eseményhű leírása

Kovács Ernő honvédszázados és a zsidó pincér szerepe az ütközetben

edsonyi számunkban cikket írtunk az 1849-iki aradi uccai harcra, amely Araddal kapcsolatban a magyar szabadságharc legszebb ütközetének volt. Megemlítettük, hogy Lakatos Ottó hírneves aradi író könyvében azt írja, hogy Joanovics őrnagyot, a szerb fővezérét egy zsidó pincér lel és ez a körülmény döntő befolyással bírt az uccai csata kimenetelére. Néhány nappal ezelőtt „A magyar szabadságharc aradi ütközetének eseményhű leírása” címen cikkünk meg az egyik aradi napilapban, amely ugyanezzel a témával foglalkozik és Kovács Ernő volt honvédszázados értekezését és az ütközetben megölt leírását ismerjük. Ennek a leírásnak a pontosságát hitelességét is nagyban leegyszerűsíti az a tény, hogy Kovács Ernő volt honvédszázados élményeit 1909 március 21-én írta meg, az ütközet történelmi eseménye után huszonnégy évvel, amikor is Kovács Ernő a 90-es évekhez járhatott. Az aradi uccai harcnak történelmi lefolyása eléggé ismert, nemcsak Lakatos Ottó írta meg, hanem a legnagyobb lelkiismeretessel és alaposan, hanem ezzel a témával részletesen foglalkozott. Ennek a másik kiváló történetírója: aki Sándor is, valamint Varga Ottó, Marczali Henrik, Hamvay Péter és sokan mások. Érdekes, hogy a magyar történelemírás e kezei nevei valamennyien egyformán és valamennyien másképpen írtak az aradi uccai harc lefolyásáról, mint ahogyan Kovács Ernő írt az ütközet után.

Kovács Ernő negyvennyolcas százados és a saját történelmi szerepéről...

Össze foglaljuk Kovács Ernő volt negyvennyolcas honvédszázados leírását az uccai harcra, kapcsolatban a magyar hadsereg vezetésével. Szerinte a magyar hadsereg vezetésével fő volt, az ellenfelet pedig tizenháromezer. Gál Miklós őrnagy, aki a volt Kossuth utca végén tartózkodott, ahol a magyar hadsereg ágyuparkja volt, az aradról a városba benyomuló osztrák és felkelő csapatok ellen hátrahúzó csoportot küldött, Schramm Vince századosot csapatával a Rákos felé, Schatzberg Károly százados a Pesti és Szabadsajtó uccá felé és őt a Ferenc tér felé. A tábornok azt a parancsot adta a csapatoknak, hogy tartózkodjanak az ütközetig, amíg Asztalos Sándor a felkelő erőtől, Villám őrnagy Glóciáról, Szentiványi Kázmér peleskei Mikalákról megérkezik. Kovács Ernő szerint Schramm Vince százados és Schatzberg Károly erős ellenállást nyújtott és csapataikkal kénytelenek voltak visszavonulni. Ő a Ferenc téren keresztül a Fő utca felé, a vármegyeháza felé, ahol állandóan harcolva az ellenség ellen, amelyet visszazsorított annyira, hogy megtisztíthatta teljesen az utcát. A városból — hangzott a híradás — Kovács Ernő volt honvédszázados. — Amikor ő már megtisztította a területet, egyszerre az Uri utcából egy dobpergés hallatszott. Osztrák csapatok (nem azonos a magyar hadsereggel, bár rokonai voltak) álltak fenn közöttük) ezredbeli katonák vonultak be Arad főterére. Ő csapatával a minorita zárdán keresztül vonult vissza, mert az ellenfelek túlerőben voltak. Ennek ellenére ő a hátsóba állította századát és az ütközetben megérkezett segítséggel együtt megtámadta az osztrák gyalogságot és szerb felkelő csapatokat. A minoriták épületéig hatolt meg csapatával és sikerült az ellenség sorait megingatni. Ekkor — írja Kovács Ernő honvédszázados

— érkezett a Templom, illetőleg a Szabadsajtó ucca felől Asztalos Sándor százados csapatával és szorongatva az ellenségre vonult, csapatával. Majd elmondja, hogy Joanovics őrnagyot nem pincér lőtte le, hanem a 29-ik zászlóalj egy őrmestere szúrta le.

Kovács Ernő volt honvédszázados elmondásából tehát az tűnik ki, hogy ő volt az, aki az Aradra benyomult ellenséggel harcban állt, az ellenség sorait megingatta, Asztalos Sándor csak ezután érkezett a harc színterére, amikor ő már kedvező döntést provokált. Ez a beállítás kétség telenül egészen új és ennek sehol sem találjuk nyomát. Nézzük mit írtak mások a harcra erre a részre vonatkozólag:

A negyvennyolcas szabadságharc történelmi írói szerint...

Szilágyi Sándor hírneves magyar történelemkönyvében ezeket a sorokat találjuk: Gläser altábornagy vezérlete alatt az osztrákok és szerbek február 8-án már el is foglalták Arad városát és Pécskád nyomták vissza Gál Miklós honvédtábornokot, Boczkó Dániel kormánybiztos azonban sétapálcával, Asztalos Sándor százados pedig karddal és zászlóval a kezében újabb rohamra vezette a 29-ik zászlóaljat, mire a többi is nekibátorodván, kemény uccai harc után kiverte a szerbeket és osztrákokat.

Lakatos Ottó könyvében a következő részleteket találjuk: Október 8-án délelőtt tizenegy óra körül Soltész őrnagy az ágyúk hosszú sorával sietett a templom uccán keresztül. Mit jelent ez — kérdeztem az őrnagyot, akit Paulisról ismertem.

— Battonyáig meg ne állj — ez a parancs — válaszolta az őrnagy. Ebben a pillanatban a Halász uccán egy löporos szekér robbant fel, amelynek detonációja a Templom uccáig elhallatszott.

— Csak nem hagyják védtelenül a várost — kérdeztem megrémülve az őrnagytól.

— De igen, ugylátszik — válaszolta az őrnagy és tovább lovagolt.

Lakatos Ottó könyvében lefesti ez után azt a pánikot, amely a csapatok kivonulása nyomán keletkezett. A csapatok egymásután siettek a tüzéség nyomán az Ótemető felé. Délben vonult be Sztankovics ezredes vezetésével a Leiningen gyalogezred egy százada az Uri utcán keresztül, Joanovics őrnagy pedig a Halász uccán keresztül tört be a városba a határvidéki szerb felkelőkkel. Az osztrák és szerb csapatok három hadoszlopban álltak fel a Fő téren. A zsidó templom tájéka pedig hátrékként torlaszokat emeltek, egy támadás esetére. A gránátok egy-egy csoportja rabolni és fosztogatni indult a városba, a Fő utcába, az Iskola, Templom, és Uri utcákba. A Thököly tér körül meggyilkolták Rosenberg Károlyt, az izraelita hitközség akkori jegyzőjét. Egy csoport osztrák katonák a minorita kolostorba behatolt. Tizenegy órától délután két óráig tartott. Akkor érkezett meg bátor hadseregével Asztalos Sándor százados és hősi elszántsággal és katonái vitészségével megverte az ellenséget.

Ugyanígy festi le az uccai küzdelmet Varga Ottó, Marczali Henrik, Soltész az Aradi Márki Sándor is. És senki sem tud Kovács Ernő honvédszázadosról. Minden történetíró megegyezik abban, hogy a túlsúlyban levő ellenség közeledtével az Aradot megszálló honvédszázadosok kivonultak a városból. Az utóvéd az Ótemetőnél állott, a mai Mátyásfalja ucca végén, a hídon túl. Asztalos

Sándor kapitánnyal együtt a már kiűrt városba visszasiettek és megvívák a történelmi nevezetességű harcot, amelyben Boczkó Dániel egy könnyű sétabotot vitt magával egyedüli fegyverként, Asztalos Sándor pedig — aki balkezes volt — kardját balkezesen szorongatta, jobbjaiban pedig zászlót tartott. Egyetlen történelmi könyvben sem találkozunk Kovács Ernő nevével, pedig csak természetes, hogy ha ugyanolyan nagy érdemei lettek volna mint Asztalos Sándornak, az érdemek elismérése nem maradt volna el. És ha Kovács Ernő honvédszázados megingatta volna az ellenség erejét és Asztalos Sándor csak akkor érkezett meg, amikor Kovács Ernő a szituációt már eldöntötte, akkor az ő nevével neveztek volna el azt az utcát, ahol az aradi uccai küzdelem lezajlott. Aki Lakatos Ottó életét ismeri, az tudja, hogy könyvének minden mondata a tények lezáródott valósága. A legkiválóbb tudósok forrásmunkájának ismerik el néhai Lakatos Ottó „Aradváros történelme” című munkáját, amelynek realitás tényeken alapuló megállapításait eddig senki nem vonta kétségbe.

Feltételezhető-e Lakatos Ottó, a kiváló egyháztudósról, — történelmi íróról a felületes-ség?

Lakatos Ottó, a komoly és alapos tudós, az aradi gimnázium hírneves igazgatója tudatosan és a tények kellő mérlegelése mellett írta meg könyvének azt a mondatát, hogy a szerb felkelők vezérét Joanovics ezredet egy zsidó pincér lőtte le. Itt nem foroghat fenn tévedés, sem félreértés. Az aradi zsidó pincér esetét történelmi ténynek kell tekintenünk, mert egy köztisztviselőben álló gimnáziumi igazgató és magasrangú egyházi férfi írta, aki teljesen tudatában volt ennek a mondatnak a lényegével és jelentőségével. Lakatos Ottó a meggyőződéséért husz évi várfogságra ítélt hazafi, a rettegett teresienstadti és jofestadti osztrák börtönök lakója nem írta volna le ezt a mondatot, ha az nem felelt meg a valósnak. Azonban valamennyi történelmi munka megegyezik abban, hogy Joanovics ezredet a szerbek vezetőjét agyonlőtték és nem agyon szúrták. — De életveszélyesen megsebesült ebben a harcban Sztankovics ezredes, a Leiningen gyalogezredbeli osztrák csapatok parancsnoka is. Lehetséges, sőt valószínű, hogy Sztankovics ezredet szúrták le és nem Joanovics ezredet. Erre nézve azonban pontos adatot sehol sem lehet találni, de mindaddig, amíg Lakatos Ottó megállapítását hitelt érdemlő okiratokkal megcáfolni nem lehet, addig azt kell elfogadnunk, legkevésbé fogadhatók el pedig egy az események után 60 évvel írott „önéletrajz” — történelmi kufjének.

Ne feledje el,
hogy kellemesen szórakozni a
TRANSILVANIA-bárban
(vasutállomással szemben)
lehet
TELEFON 26-18
Kíváncsi a közlekedési eszközökről a bárvezetés gondoskodik saját költségére

Képekkel gyári árban!
Freiman
Bul. Reg. Ferdinand 7.
(udvar jobbra)

Utolsó üzenet egy gramfonlemezen — az Egyesült Államokból — Aradra

Egy harmincöt évvel ezelőtti Aradról kivándorolt iparos aradi hozzátartozóitól vett bucsuja — egy lemezen

ARAD. — Az aradi vámhivatalhoz hat héttel ezelőtt érdekes csomag érkezett. A csomag címezte Klausner Ottó borügynök, aki egy évvel ezelőtt Temesvárra költözött. A lakhely megváltoztatása miatt hat hétig tartott, amíg a temesvári borügynök Aradra érkezett és a csomagot nagy utánjárással kiváltotta. A csomagban néhány emléktárgy és egy gramfonlemez volt. Ennek a lemeznek az elvámolása váratlan komplikációkat okozott. A lemeznek rendkívül érdekes története van, mert azon egy Amerikában élt haldokló ember utolsó üdvözlését küldötte itten lakó unokájának.

Egy ember elindul...

Klausner Ottó borügynök nagyapja Klausner János harmincöt évvel ezelőtt kivándorolt ki az Egyesült Államokba, St. Luisba. Aradon a Margit utcában lakott, ahol timár mesterséget folytatott. Amerikában ugyanezt az ipart üzte, lassanként nagy bőrfeldolgozó iparüzemet épített ki. Klausner János feleségét és fiát visszahagyta azzal, hogy ha Amerikában biztos egzisztenciát teremthet magának, a felesége és fia is áthajózhatnak a tengeren. Az Aradon maradt feleség azonban nem sokára meghalt, a fia pedig a világháborúban elesett. Amikor Klausner János biztos egzisztenciát teremthet magának, Aradon már csak az unokája: Klausner Ottó borügynök élt. A borügynök ma huszonhat éves, házas és két gyermeke van.

Utolsó üzenet lemezen

Az Amerikában élő Klausner János megházasodott ugyan, de házassága gyermektelen maradt. Időközben felesége is meghalt és az Amerikába szakadt volt aradi timár

mester egyedül maradt. Nagy szereppel gondolt mindig aradi unokájára és az ükunokákra. Minden évben legalább egyszer az Aradon élő családnak fényképet kellett küldenie az amerikai nagyapának. Klausner János nyolcvannégy éves lett. Többször tervezte, hogy eljön Aradra és itt tölti élete hátralevő napjait, azonban gyöngének érezte magát ahoz, hogy a három hétig tartó utat megtegye. Amikor Klausner János megérezte, hogy élete utolsó korszakához érkezett, érdekes módon bucsuzott el itten élő rokonaitól. Utolsó üzenetét küldött Aradra, olymódon, ahogyan az csak Amerikában szokásos. Előszóval mondott bucsut. Utolsó üzenetét gramfonlemezre mondotta és ezt a lemezt unokájának Aradra küldötte. Ez volt az a csomag, amelyet Aradon el kellett vámolni.

A lemezt leforgatják a vámhivatalban

Klausner Ottó csak a vámhivatalban vett tudomást az érdekes üzenet tartalmazó lemezről és arról a körülményről, hogy nagyapja St. Luisban november 23-án meghalt. A lemezt az elhunyt Klausner János jogtanácsosa küldte Aradra, az elhunyt utolsó akarata szerint. Az aradi vámhivatalban a külföldi lemezekre megadott tarifát alkalmazták. Hiába mondotta a borügynök, hogy a lemez nem zenét tartalmaz, hanem egy üzenetet, amely annyira mintha levelet küldtek volna neki. A borügynök gyorsan gramfont szerzett és a lemezt a vámhivatalban leforgatták. Ez sem használt, mert egészen mérsékelt tarifát még is fizetnie kellett.

Klausner Ottó nagy becsben tartja nagyapja utolsó üzenetét. A nagyapa magyar nyelven mondotta el bucsuját. Szvai tisztán érthetőek, bár angolos akcentus érződik a beszédén.

CORSO Szerdán
Telefon 20-65
ORSZÁGOS BEMUTATÓ
Harry Baur legnagyobb és legutolsó alakítása
A Vörös tenger titka
Legaktuálisabb jurnál — Jegyüdvételi pénztár keddtől kezdve telefonon is
JÓLFÜTÖTT TEREM

Hány százalékos Chamberlain népszerűsége

A Daily Express újból közli szemléltető grafikonját az angol miniszterelnök népszerűségének ugrándozó görbéjét. Eszerint: Chamberlain népszerűsége 1938 október elején, közvetlenül a müncheni egyezmény után, 51 százaléknál volt. Mikor Róma látogatott, 53-ra emelkedett tekintélye. Madrid elstekor ismét visszazuhan és Memel visszacsatolásakor újra 51. Ezután állandó maradt 1939 augusztusig, amikor a német-szovjet paktum megkötésekor 55-re szökött fel. A háború első két hónapjában 65, sőt 68 százaléknál is meghódította honpolgárainak. Az angol kormányelnök népszerűsége újkor már csak 64 százalékos volt...

Legideálisabb hashajtó és vértisztító a Földes-féle SOLVO!

Amit minden magyarnak tudnia kell

Magyar vagy? Valld! Valld! Alld! Viseld!
Az új magyar öntudat: Magyar Népközség!
Magyarnak lenni ma egy: A Magyar Népközségben munkát vállalni!
A Népközségbe való belépés: en gedelmesség, fegyelem!
„Egyforma felfogás, együvértartozási érdek, egyirányú akarat a közös célokra!”
„Parancs marad az áldozatos és önzetlen munkavállalás!”
„A népi közösségi munka nemcsak a ma élőket, hanem az eljövendő nemzedéket is szolgálja!”
MINDEN MAGYARNAK HELYE VAN A ROMANIAI MAGYAR NÉPKÖZSÉGBEN!
Központi iroda: Arad, str. Iosif Vulcan 12. (Bejárat a Ștefan C. Pop ucca felől.) Tel.: 18-28.

Kifünően sikerült a Magyar Bál

A menyasszonylanc-szépségverseny győztese

ARAD. — A tizenkettedik és első ízben a Magyar Népközség égisze alatt lezajlott hagyományos Magyar Bál sikereiben, külsőségeiben vetélkedhet az első évben megrendezett bál sikerével. Ennek titka elsősorban az, hogy az idei rendező gárda széles kereteiben olyan friss, agilis, lelkes és önfeláldozó erők is szóhoz jutottak, akik messzemenő agilitásukkal egymaguk biztosították a bál sikerét. Jóval a bál napját megelőző hetekkel valóságos főhadiszállások alakultak, ahol éjjelnappal serény munka folyt és megfélelő munkamegosztás alakult ki. Alkalmunk volt ezen időkben egynéhány ilyen alkalmi főhadiszálláson széjjelnezní, így a Magyar Népközség irodájában, ahol gazdag, szegény egymásután fordult meg kezében azokkal a nagyobb-kisebb ajándékokkal, melyekkel tehetségéhez és körülményeihez mértén igyekezett a bál sikerhez és annak céljaira adózni. Beleznay István festőművész otthona valóságban egy kis áruház képét mutatta, ahol a mester hozzátartozóival együtt még a késő éjjeli órákban is rendezte, szortírozta a tömérdek tombolatárgyakat, melyek itt összegyűltek és szerencsés gazdákra vártak.

Az a nagy és körültekintő munka, melyet a Népközség rendezői gárdája végzett, arra kötelez, hogy elsősorban róluk emlékezzünk meg személy szerint, akiknek fáradságtalan és önzetlen munkájuk eredményezte a 12-ik Magyar bál sikerét. Ennek a rendezői gárdának irányítója Dániel Péter, a társadalmi szakosztály elnöke volt, aki mellé sorakoztak fel a maradéktalan munkát végző rendezői gárda, névszerint: Bodnár József, Pöhm Tivadar, Matuz András, Hentschel István, Czégka Tibor, Revillák János, Kintzig László, Hujer Pál, Sampek József, Menczer Jenő, Toronyi Kornél, Juhász Gábor, Liszka Pál, Hudig István, Beke János, Bezsula Gyula, Schobeszberger Vilmos, Höhn Géza, Banda Tibor, Csepregy József, Govich Ferenc, Dengel Károly, Wagner László, Schulik Lajos, Fábik Ernő, Zsóltész János, Pálmay János, Faragó Gyula, Szilassy István, Horváth Hugó, Gantner Lajos, Zöldi Ernő, Román Róbert, Szilassy Lajos, Jakabos György, Hujer István, Papp Antal, Beleznay István és még többen.

Tíz órakor a himnusz felesendülésével nyílt meg hivatalosan a Magyar bál. Ekkor már ott láttuk a megjelent előkelőségek között a hatóságok részéről: Dragalina parancsnokló tábornok képviselőiben Sávóiu Gheorghe ezredes, Porumbita Sabin őrnagy, térparancsnok, Bejan Romulus dr. polgármester, Lazar Vasile dr. városi vezértitkár, Murgánu Livius rendőrkésztor, ott voltak még Purgly László, a Magyar Népközség központi tanácsának tagja, Palágyi Jenő dr., aradi Magyar Népközség elnöke, Kulcsár Kálmán, Oláh Ferenc, Siszman Gedeon, Brunner Tibor

minorita lelkészek, Tarnóczy Lajos református lelkész, Kovács Zoltán református hittanár, lelkész, Dénes Béla evangélikus lelkész, Parecz Béla dr., Széll Lajos dr., Takács Miklós, Alföldi Pál, Parecz György, Dömötör László, Reinhart Gyula, Pscher Aladár, Szöllősi István, Bánhidyi Sándor, Schönborn Péter, Frint Sándor dr., Major Béla, Kovács Imre, Krepil János dr., Stauber János dr., Stauber István, Zubor Imre dr., Issekutz Géza, Török Dezső dr., Csernik József, Blédy Géza, Molnár Lajos, Boros Béni dr., Jahn Hermann, Matuz András, Zombory Gyula, Muzsai József, Krauss József dr., Petz Lipót dr., Ordeli László, Kőszeghy Emil, Hendl János, Palágyi Ferenc, Abolony József, Fetter Elemér dr., Blaskovits István, Pataky Sándor, Simó Károly dr., Takács István és még sokan Aradváros magyar társadalmának vezető egyéniségei közül.

Nemsokára 8 magyarruhás leány és 8 magyarruhás férfi vonult be, akiket hatalmas tappsal fogadott a bál közönség. A pompás látványt nyújtott párok palotás-táncra állnak fel, melyet az elragadtatott közönség megismételtetett. A párok következők voltak: Fischer Csöpi—Sándor Gyuszi, Menczer Irén—Vendeli Lajos, Návrádi Magda—Nagy János, Schönborn Mária—Návrádi Kálmán, Török Mária—Régnér Dániel, Themes Amália — Madár György, Végh Ida—Török Zoltán, Visky Manci—Régnér Kálmán.

A betanítás munkáját Bérczy Ilnka végezte és méltán osztozott a sikerben.

Kisvártatva a hegedűk hurjaiból a „Hej de magas ez a vendégfogadó” tör elő és a pattogó ritmus csárdásra a terem közepére perdül Palágyi Jenő—Purgly Lászlóné val, Purgly László—Parecz Béláné val, Dániel Péter—Palágyi Jenóné val és Parecz Béla—Dr. Széll Lajos néval, majd mind többen vannak, akiket magukkal ragad a csárdás temperamentuma és pillanatok mulva teljes pompájában és hangulatában áll a bál és felülről nézve, csodálatos panoráma tárul fel, mint szélben ingó-ringó kalász — úgy tetszik a káprázatos látvány.

Csakhamar megindul az élet a külváros szívében, torkot, gyomrot gyönyörködtesd sátrakban is. Így a pezsgős-sátorban, mely Purgly Lászlóné vezetése alatt állott, a Misszió Társulat hideg büfféjében, ahol özbáró Andrányi Károlyné irányítása mellett a következő hölgyek szorgoskodtak: Hendrey Ilona, dr. Éles Béláné, Szöllősi Istvánné, D. Szaniszló Ila, Tagányi Klára és Zirher Józsefné, a Polgári Jótékony Nőegylet falatozójában dr. Borsós Béláné nőegyleti elnöknő parancsnokolt, akinek dr. Palágyi Jenóné, dr. Széll Lajosné, Palágyi Ferencné, Dániel Kamilla, B. Vojtek Ilonka, D. Urbányi Kató, D. Szathmáry Sata, dr. Simó Károlyné és Probst Böske segítettek. Az Izr. Nőegylet szobájában özb. Grósz Józsefné nőegyleti elnöknő, mellette még Vértés Henrikné, Fried Aladárné, özb. Stauber Józsefné és Deutsch Andorné tevékenykedtek. A fekete-kávét és a teát özb. Grósz Józsefné és báró Neuman Stefánia adományozták. Az Iparos hölgyek hideg büfféjében Reinhardt Gyuláné irányította a munkát, akinek Martini Jánosné, Kőszeghy Emilné, Zombory Gyuláné, Gégner Sándorné, Bezsula Gyuláné és Tichot Andrásné segítettek, míg a gazdagon felszerelt tombolasátorban Beleznay Istvánné,

Előkészületek az AAC bálra

Az idei atléta bálra már nagyban folynak az előkészületek. A rendezőség szétküldte a valóban művészi kivitelű meghívókat, amelyeket Korányi István iparművész tervei alapján készítettek el. Az AAC-bál rendezősége közli, hogy mindazok, akik eddig nem kaptak meghívót és arra igényt tartanak, azt akár személyesen, akár pedig telefonon kérhetik. Az érdeklődők 22-77 szám alatt telefonon forduljanak a rendezőséghez, amely azonnal kiállítja részükre a meghívót.

A budapesti mezőgazdasági kiállítás előkészületei

BUDAPEST. — Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület kiállítási rendező bizottsága elhatározta, hogy az 1940. évi, sorrendben immár negyvenkilencedik kiállítását az igen korai husvéti ünnepek miatt a szokásos időpontnál néhány nappal előbb, március 30—április 7. napjain rendezi meg. Az előkészületek ennek figyelembevételével folynak, a kiállítási iroda az ősz kezdete óta teljes felkészültséggel dolgozik, szétküldték már a jelentkezési felhívásokat, sőt a tenyészállatok csoportjában a bejelentések határideje január 6-án már le is jár, míg a többi csoportokban a bejelentés határideje február 15.

A kiállításon a tenyészállattartékesítést és beszerzést jelentős szállítási, hitel és különféle egyéb kedvezmények fogják előmozdítani. Belföldön 50 százalékos, a szomszédos államokban ugyancsak jelentős utazási kedvezmények lesznek a kiállítás alkalmával, amely a magyar gazdasági élet egyik legjelentősebb eseményének ígérkezik ebben az évben is.

A kiállítási iroda készséggel ad felvilágosítást bármilyen irányú érdeklődésre (Budapest, IX., Köztelki ucca 3 sz., telefon 18-79-54).

Veszek használt írógépet és kerékpárt

Használt írógépek és kerékpárok a legnagyobb választékban kaphatók.

Szakszerű javítóműhely
GARTNER mechanik
Színház épület.

— Tüdő, gégehurut, köhögés reketség a légső és tüdőmegbetegedésénél teljes gyógyulást nyújt a FÖLDES-féle PANTUSSIN SZIRUP. Egy üveg ára 100 lei. FÖLDES gyógyszerár, Arad.

Szabó Józsefné, Kiss Klári, Tichy Manyi, Buggy Manci, Ujj Manci és Molnár Lujzi árulták a jegyeket és adták ki a tombolatárgyakat. A Fehér Kereszt földszinti helyiségeiben felállított konyha és borkimérést Hentschel István, Baky Károly, Dengel Károly vezették.

A bálban árusított virágcsokrokat Mikolás Kamilla tervezte, melyeket Nagy Irmuska készített és Büky Il-dikó és Juhász Manyika árulták.

Hajnali négy órakor került sor a menyasszonylanc — szépségverseny eredményének a kihirdetésére, melyet feszült izgalom és érdeklődés előzött meg. A verseny eredménye: 1) Varga Piri, 2) Tichy Manyi, 3) Kövér Hédi lettek, akik azután a zenekari emelvényen sorakoztak fel. Purgly László üdvözölte őket, átadva egyidejűleg az Aradi Közlöny és a Népközség menyasszony-pártját, mely után kezdetét vette a menyasszonylanc, melyet Dániel Péter árult — nagy sikerrel.

Jellemkép

az angolról, a németről, a hollandról, a norvégáról, a kínairól, az amerikai

Egy világhírű filozófus — azt hiszem, éppen Rousseau — mondta, hogy az apró dolgok jellemzik legjobban az embert s hogy nincsen a világnak két egyforma teremtménye, amelyek közül jellembeli azonosítást ne lehetne felfedezni. Rousseau óta ez a megállapítás a kor szellemével együtt valószínűleg némi változást szenvedett, mert ma már alig hihető el, hogy egy rablógyilkos ugyanazokkal a tulajdonságokkal rendelkezne, mint — mondjuk — egy filmszínész, aki legfeljebb megjátszani tudja a gyilkos jellembeli sajátosságait. Inkább fel lehetne tételezni, hogy nincsen a világon két egyforma ember és még kevésbbé két egyforma nép!

Minden egyénnek éppen úgy, mint a népeknek is, megvannak az önmagát jellemző sajátosságai, amely saját szempontjaiból természetesen, de a másik szemével nézve furcsa. Ha az ember nyitott szemmel kissé körülnéz ebben az örökké zajló, viharzó világban, könnyen megállapíthatja az egyénre vonatkozó jellembeli és a népekre vonatkozó általános különbségeket.

Az angol

Vegyük az angolt. Egyetlen népsé nézi le annyira a másikat, mint az angol. Büszke a saját fölényes nagyságára és éppen ezért megköveteli, hogy hazájában mindenki — még a vendég is — az ő sajátos szokásaihoz alkalmazkodjék. Akárhány nyelven is tud beszélni, Angliában csak angolul beszél az idegennel. Közmondásos például az angol „hidegvér”. Ime, egy ilyen jellemző közmondás: „Tűz van a hajdón!” — „Oltsátok el!” — feleli a kapitány s a másik oldalára fordulva nyugodtan alszik tovább.

A német

A német ugyanebben a helyzetben ezt mondaná: „Harminc ember a tűzhöz, negyven a fedélzetre, huszonnyolc és egy altiszt a csónakhoz!” „A hamura vigyázzatok mert abból nitroglicerint lehet csinálni!” A német fegyelem, önfegyelem és alaposság éppen olyan közismert, mint az angol hidegvér, vagy a francia könnyelműség.

A hollandusról

Az angol is szereti a pipát, de még jobban szereti ezt a füstölő jószágot a hollandi, csak hogy amíg az angol a pipa mellett gondolkodik, addig a hollandi szórakozik. Egyébként Hollandiában a pipa idősebbeké és hosszútartó is. Delftől Rotterdamig az ut négy pipa, Hágáig hét pipa. Vagyis ennyi pipa dohányt lehet eszlivni, amíg az utat megteszi. De egyéb észrevenni való is akad Hollandiában. A hollandok „nagy lábbon élnek”. A holland nőknek van a legnagyobb lábuk a világon. „Ha egy hollandi parasztnő egyszer végigmegy a réten, kész a gyalogut”. De az erkölcsök terén ez a nép áll a legelső helyen. Legnagyobb illetlenség egy nőt nyilvános helyen megcsókolni.

A norvégról

Norvégiában van a legtöbb óriás, a legtöbb telefon és rádió s a legkevesebb analfabéta. Szintén az erkölcsös államok közé számít, annak ellenére, hogy nyáron a közös fürdőkben sem viselnek fürdőruhát, mert az ismeretlen, de nem ismerik a hálóinget sem. Meztelenül alsznak. Egyébként vendégszeretetről híresek, akárcsak mi, magyarok. És ez a vendégszeretet annál nagyobb és őszintébb, mennél északabba megyünk. A lápp vagy a számjód

és az eszkimó még a feleségét ajánlja kedves vendégének, amíg vendég természetesen nem fogja

A kínairól

Még szembetűnőbb furcsaság állapíthatunk meg a keleti népeknél. A kínai és a japáni eltér az érzelmeit és roppant zárkózott természetű. Nagyon udvarias s dégt a világért meg nem sért. Örökké mosolyog. Ha öröme ha bánata van, mosolyog. Ezzel lezi érzelmeit mások előtt. A több keleti népnél fehér a gesztus és fekete az öröm színe. Mennyi keleti nép baloldalra ült az a vendégét, akit meg akar teleni és jobboldalán viseli törő házimunkát a férfiak végzik s a férfi csókol kezét a nőnek, nem a nő a férfinak. Ezzel szemben Keleten a férfiak sohasem táncolnak, hanem mindig fiatal lányt táncoltatnak maguk előtt. Kénmes megoldás és egyuttal gyönyökdötetőbb is!

A mohamedán örömet úgy feje ki, hogy a szakállát simogatja, egyébként sohasem mosolyog és hasam nevet.

Az örményről

Az örmény arra büszke, nem volt eset a történelemben, hogy egy görög valaha is be tud volna csapni egy örményt. A kínviszont a világ legrosszabb keredője. Ha érted a nyelvet és szavakkal agyondicséred portját, még ingyen is neked adja, pedig saját házában dicséred legértékesebb holmiját, még azt elküldi azt lakásodra és kér, hogy fogadd el ajándékdul. (Valószínűleg azért mert tudja, hogy az ill szerint azt meg kell köszönnöd vissza kell küldened!)

Hizelgesszámba megy, ha a nek azt mondja, hogy csunya vén. Egyébként a kínai iskolában gyerekeknek négyezer illemszabályt kell megtanulni ahhoz, hogy azonos műveltséget elsajátítsák.

Az amerikairol

A benszülött amerikai — már északamerikai — önző és roppanérzékeny. Ha véletlenül a villamban a lábára lépés, rögtön boxlásba helyezkedik és még szerencséd, ha rögtön nem öklöz a gyorodba. Mindenkit lenéz, csak önmagát nem. Előtte nincsen cím rang. „Mister” az elnök is, az utseprő is.

Ime, néhány apróság az ember és népek jellemzésére! Nincsen egyforma ember a világon. Láthjuk, csak éppen nyitott szemmel kell néznünk.

Portscher

Str. Consistorului, nöl hölgyfodrás
Ondolálás 10. Hajmosás 10
Hajvágás 10, Manicur 10, Viz
ondolálás 20 Lei, Dauerwell
150 Lei. Babaklinika.

Uraknak olcsó bérletrendszer

Angerer Sándor

angol urírszabósága
Arad, Str. Mărășești

Löbi kölcsönkönyvtára
Havi olvasási díj 40 Lei
Összes újdonságok állan
dóan kaphatók